

2 TIPO CUKRINIO DIABETO IR GYDYMO METFORMINU ĮTAKA ODOS VĖŽIO IŠSIVYSTYMIUI

Darbo autorė. Akvilė VĖLAVIČIŪTĖ (V kursas).

Darbo vadovė. Lekt. Gintarė NASKAUSKIENĖ, VU MF, Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų, Šeimos medicinos ir Onkologijos klinika, Endokrinologijos centras.

Darbo tikslas. Apžvelgti, kokią įtaką odos vėžio išsivystymui turi 2 tipo cukrinis diabetas ir metformino vartojimas.

Darbo metodika. Literatūros paieška atlikta MEDLINE (PubMed) duomenų bazėje. Straipsnių ieškota pagal raktažodžius: „type 2 diabetes mellitus“, „melanoma“, „skin cancer“, „metformin“. Straipsnių atrankos kriterijai: ne senesnis kaip 5 metai; parašytas anglų kalba; atitinka tyrimo tikslą. Atlikta nuosekli 158 straipsnių analizė. Atrinkta ir išanalizuota 15 straipsnių, atitinkančių darbo tikslą.

Rezultatai. Literatūros duomenimis, 2 tipo cukrinis diabetas yra įvairių lokalizacijų vėžio, taip pat ir odos, rizikos veiksnys. Vis dėlto šio tipo diabetu sergantys pacientai neretai vartoja metforminą, kuris galimai pasižymi priešvėžinėmis savybėmis. Neseniai Lietuvoje atliktame kohortiniame populiaciniame tyrime buvo nustatyta, kad vyrai, sergantys 2 tipo cukriniu diabetu, turi didesnę riziką susirgti nemelanominiu ir melanominiu odos vėžiu. Amerikos diabeto asociacijos atliktas tyrimas taip pat patvirtina didesnę tikimybę sirgti odos vėžiu, nepriklausomai nuo lyties. Keli didelės apimties tyrimai nustatė, kad šiems pacientams dažniau nustatoma pažengusi liga. Vis dėlto, literatūros duomenimis, metformino vartojimas sumažino melanomos ir bazinių ląstelių karcinomos (BCC) išsivystymo riziką bei pagerino melanoma ir 2 tipo CD sergančių pacientų išgyvenamumo rodiklius.

Išvados. 2 tipo cukrinis diabetas didina nemelanominio ir melanominio odos vėžio riziką, tačiau pacientai, gydomi metforminu ir sergantys melanoma, turi geresnius išgyvenamumo rodiklius. Ateityje reikalingi didesnės apimties tyrimai šių radinių patvirtinimui.

Raktažodžiai: 2 tipo cukrinis diabetas; melanoma; nemelanominis odos vėžys; BCC; metforminas.